23.10.2012 г. / 00:01:53

Вяра

05.11 по еретическия, †23 октомври по православния календар - Св. апостол Яков, брат Господен по плът

Житие и страдание на св. апостол Яков, брат Господен по плът

(† ок. 63 г.)

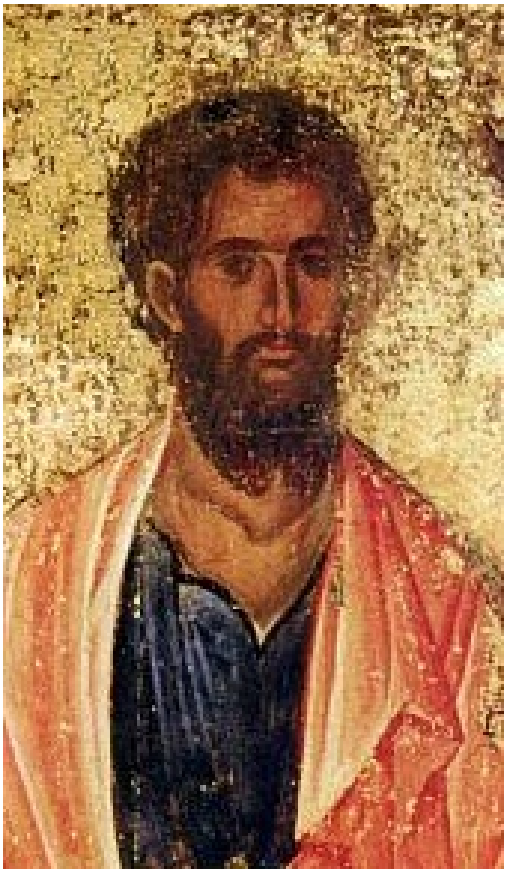

Св. Яков беше син на праведния Иосиф - обручника на Пресвета Дева Мария. Още в младостта си той избра за себе си подвижническия живот в Господа. Никога не ядеше разнообразни храни, масло и елей, но само хляб. Не пиеше вино, нито някакво друго упойващо питие, но единствено вода. Той дори не влизаше в баня, но отхвърли от себе си всяко упокояване и всяко угаждане на плътта, а на тялото си носеше груба и остра власеница. По цели нощи прекарваше в молитва и съвсем малко време отделяше за сън: скоро от честите коленопреклонения кожата на коленете му загрубя и стана твърда и дебела. Св. Яков дори до своята кончина живееше в девствена чистота.

А защо той бе наречен "брат Господен"? Ето какво се разказва. Когато св. Иосиф Обручник разделяше своята земя на децата си, които имаше от първата си жена, пожела да отдели и част за Господа Иисуса Христа, Който се роди от

сгодената за него Пресвета Дева Мария и по това време все още беше малко Момче. Останалите му синове, обаче, не се съгласиха на това; единствен Яков Го прие и раздели с Него своята част - затова и бе именуван "брат Божий". Но имаше и друга причина да бъде наречен така: скоро след раждането на Богомладенеца Христос, Пречистата Дева Богородица трябваше да бяга заедно с Него в Египет. Тогава с Тях отиде и св. Яков - да съпътства Божията Майка и своя баща - праведния Иосиф.

Когато Иисус Христос стана пълнолетен и започна да учи хората за Царството Божие и да им открива, че Той е истинският Месия, св. Яков повярва в Него и с радост слушаше Божествените Му думи - тогава сърцето му все повече и повече гореше от любов към Бога и той още по-усърдно залягаше да пребъдва в духовен подвиг. Но и сам бе възлюбен от своя Господ: Спасителят ясно засвидетелства това когато след Своите пречисти страдания и възкресение Той освен че се яви на Своите Апостоли, събрани заедно, отделно се яви и на възлюбения Си брат св. Яков. За това апостол Павел пише: "После се яви на Яков, след това на всички апостоли" (1Кор.15:7).

Св. Яков от всички бе наричан "праведен", понеже хората виждаха неговия съвършен и богоугоден живот - затова и бе причислен към 70-те Христови апостоли. **Сам нашият Господ и Спасител Иисус Христос го постави епископ и го научи да свещенодейства.** И на него - първия светител и архипастир - бе поверена новопросветената Иерусалимска Църква. **Той пръв написа последованието на Божествената Литургия под благодатното наставление на Светия Дух, която по-късно св. Василий Велики, а също и св. Иоан Златоуст съкратиха заради немощта на хората.**

По време на своето архипастирско служение в Иерусалим, със своите проповеди св. Яков обърна към Христа много юдеи и елини, и ги настави в пътя на спасението. Написа съборно послание до дванадесетте Израилеви колена, изпълнено с боговдъхновени и твърде полезни поучения - то наистина е духовна украса за цялата Христова Църква и учи християните на вяра и богоугодни дела.

Заради своя добродетелен живот св. Яков бе изключително много уважаван не само от християните, но и от неверниците. Еврейските първосвещеници само веднъж в годината влизаха в Святая Святих да служат, но на св. Яков не забраняваха и често да влиза там за да се моли. Те виждаха неговия чист и непорочен живот и заради това го нарекоха с ново прозвище: "Обли" или "Офли", т.е. "ограждение (или утвърждаване) на хората" или пък го наричаха "най-праведен от всички". Св. Яков влизаше в Святая Святих не само през деня, но и през нощта, падаше по очи на земята пред Бога и със сълзи се молеше за целия свят. Заради светостта си той бе обичан от целия народ: мнозина от юдейските старейшини повярваха на неговите поучения, и всички с радост го слушаха. Около него се събираха много хора: едни искаха да чуят думите му, а други - да се допрат до края на дрехата му.

По това време еврейски първосвещеник стана Анан. Той, фарисеите и книжниците виждаха, че целият народ слуша учението на св. Яков и мнозина се обръщат към Христа, и започнаха от завист да се гневят срещу светеца - мислеха какво зло да му сторят и искаха да го убият. Съветваха се помежду си и решиха да го помолят следното: с поученията си да откъсне хората от Христа, а ако не пожелае да стори това - да бъде убит.

Настана празникът Пасха и от всички градове и области се събираха в Иерусалим множество юдеи. В това време умря римският управител на Юдея Порций Фест, който бе избавил св. апостол Павел от ръцете на евреите и беше го изпратил в Рим. Все още не беше дошъл друг управител, назначен от римския император на мястото на Фест. Тогава книжниците и фарисеите заобиколиха св. Яков в храма и му казаха:

- Молим те, праведнико, говори поучение към народа в този празничен ден, в който отвсякъде се събра тук множество хора, и ги отвърни от Иисус, по Когото мнозина се измамиха, мислейки Го за Син Божий. Затова поучи ги да не се заблуждават. Ето, ние всички те почитаме, слушаме те заедно с целия народ и свидетелстваме за теб - както ние, така и всички хора - че ти говориш истината и не гледаш на лице. И така, увещай народа да не се прелъстява по разпнатия Иисус! Застани, молим те, на високия покрив на храма, за да могат всички да те видят и да те чуват! Ето, сам виждаш, че са се събрали много хора - израилтяни и езичници.

Като казаха това, заведоха го на покрива на храма, а самите те извикаха към него с висок глас:

- Праведнико! Ние всички трябва да вярваме на твоите думи. Ето, тези хора се заблуждават и почитат разпнатия Иисус. Затова кажи ни истината: какво мислиш ти за Него?

В отговор св. Яков извика със силен глас:

- Защо ме питате за Сина Човечески, Който доброволно пострада, претърпя разпятие, беше погребан и на третия ден възкръсна от гроба? Ето, Той сега е на Небесата, седнал отдясно на Всевишния; и отново ще

дойде на небесните облаци за да съди живите и мъртвите!

Щом чуха това, хората много се зарадваха, че св. Яков засвидетелства Божественото достойнство на Иисус Христос, и в един глас извикаха:

- Слава Богу! Осана на Сина Давидов!

Тогава фарисеите и книжниците си казаха:

- Лошо направихме, че дадохме на Яков да говори за Иисус. Ето, сега хората още повече се объркаха!

Мъченичество на свети апостол Иаков. Фрагмент от миниатюра в стара ромейска минология

После, изпълнени със злоба, те отидоха и го блъснаха от покрива на храма, за да се уплашат всички хора и да не вярват на думите му. Крещяха силно и викаха:

- Ах, ах! И праведникът се заблуди!

Паднал от стрехата, св. Яков беше силно изранен, но все още жив. Той се изправи на колене, издигна ръце и се молеше за убийците си:

- Господи, прости им този грях, защото не знаят какво правят!

А те грабнаха камъни, хвърляха ги по него и жестоко го изранняваха. Един човек от Рихавовия род възкликна:

- Престанете! Какво правите! Праведникът се моли за вас, а вие го убивате!

Веднага след това дотича някакъв мъж с дървена бухалка за пране и се нахвърли върху светеца, удари го с всичка сила по главата и я счупи, така че целият му мозък изтече на земята. В това мъчение св. Яков предаде душата си на Господа.

Светото му тяло бе погребано на същото място, близо до храма, и християните много плакаха за него. Тридесет години той беше епископ на Иерусалим, а на 66-годишна възраст пострада за Христа, на Когото заедно с Отца и Светия Дух подобава чест и слава во веки веков, амин.

Тропарь апостолу Иакову, брату Господню по плоти

глас 2

Я́ко Госпо́день учени́к, воспри́я́л еси́ пра́ведне, Ева́нгелие,/ я́ко му́ченик, и́маши е́же неопи́санное,/ дерзнове́ние я́ко бра́т Бо́жий,/ е́же моли́тися, я́ко иера́рх:// моли́ Христа́ Бо́га, спасти́ся душа́м на́шим.

Кондак апостолу Иакову, брату Господню по плоти

глас 4

О́тчее Единоро́дное Бог Сло́во,/ пришé́дшее к нам в послéдняя дни,/ Иа́кове Божéственне,/ пéрваго тя показа́ Иерусали́млян па́стыря и учи́теля/ и вéрнаго строи́теля та́инств духо́вных:// тéмже тя вси́ чти́м, апо́столе.

(Единородното Слово на Отца, дошло при нас в последните дни, божествени Иакове, те яви първи пастир и учител в Иерусалим, и верен строител на духовни тайни: затова, всички те почитаме, апостоле.)

Величание апостолу Иакову, брату Господню по плоти

Величáем тя,/ апóстоле Христóв Иáкове,/ и чтим болéзни и труды́ твоя́, и́миже трудúлся еси́// во благовéстии Христóве.

Молитва апостолу Иакову, брату Господню по плоти

О, вели́кий богоизбра́нный и богопрослáвленный Апóстоле Иáкове, бра́те Госпóдень! Ты́ еси́ вели́кий архиере́й Гра́да Свята́го, те́плый на́ш засту́пник и ходáтай, предстоя́щий Престóлу Пресвяты́я Тро́ицы. Не отри́ни на́с от твоегó заступле́ния, но воздви́гни на́с, низве́рженных грехи́ мнóгими. Име́яй влáсть реши́ти и вязáти, разреши́ зóл на́ших соу́зы, любве́ Бóжией причти́ на́с и Цáрствия Небéснаго причáстники, блаже́нне, соде́лай моли́твами твои́ми. Моли́ Христá Спáса, да сподóбит непреткнове́нно совершáти стрáнствие на́ше земно́е, да ве́чныя и блаже́нныя жи́зни на небеси́ сподóбившеся, с тобóю вку́пе возмóжем вы́ну восхваля́ти Тро́ицу Нераздéльную и воспевáти Еди́но Божествó Отцá и Сы́на и Ду́ха Всесвятáго во ве́ки векóв. Ами́нь.

ЧЕТИ-МИНЕИТЕ

buditeli.info © 2017